

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1566 usque ad annum 1572

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1772

VD18 90118634

§. 24. Bajus mentem suam publice explicans.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67213)

Sæcul. XVI
A.C. 1570.

ambo hi Doctores accusabant, quod Jo-
doco Ravesteinio vita functo novos in
Univerlitate motus excitaret, atque ar-
tículos a Papa proscriptos audaciori
animo, magisque aperte defenderet:
eapropter tres Episcopi Martinus Rich-
tovius, Episcopus Iprensis, Franciscus
Sonnus, Sylvæducensis Præsul, &
Cornelius Jansenius, Gandavensis Anti-
stes, cum hosce tumultus prævenire
fatagerent, die undecima Aprilis Bajo
auctores erant, ut genuine doctrinam
suam publice circa hosce artículos ex-
poneret, sicque animos placaret, ac
æmulis silentium imponeret.

§. XXIV.

*Bajus mentem suam publice ex-
plicans.*

Op. Bajii.
t. 2. p. 14.

Bajus horum Præsulum consilio aquie-
scens die decima septima ejusdem
Mensis mentem suam circa artículos a
Papa damnatos exponere cæperat, hanc-
que explicationem usque ad deciman-
nonam Aprilis diem in Theologiæ scho-
la profecutus est, ubi præsentés aderant
cuncti Facultatis Doctores, pluresque
alii Viri: „Dicam vobis, inquiebat Ba-
„jus, id, quod nunquam antea protuli.
„Ante duos propemodum annos scitis
„missam fuisse Bullam ex Urbe Romana,
„in qua damnantur artículos, quorum
„qui-

Sæcul. XVI.
A. C. 1570.

„quidam sunt falsi, & recte damnan-
 „tur, alii vero male intellecti, atque
 „aliqui a Collectoribus non recte col-
 „lecti, alii autem tantum odiosi, eo-
 „quod in eis servatus non sit consuetus
 „in scholis usus loquendi, videlicet se-
 „cundum Scholasticos receptus, cum
 „tamen aliquoties Patres reperiantur
 „eodem modo locuti.

„De hac re nihil antea vobis dixi,
 „nec dicere volui ob certas causas:
 „quarum prima est, ut res ista silentio
 „sopiretur, & non nasceretur major
 „contentio, aut turbatio, cum aut col-
 „lectores viderentur infimulari falsitatis,
 „& calumniæ, aut Sedes Romana ar-
 „gui negligentia, & præcipitis senten-
 „tiæ, quam nunc vel maxime, propter
 „turbatissima tempora, in summa vene-
 „ratione, auctoritate, & dignitate esse
 „doceo. Secunda causa erat, eo quod
 „multa essent, quæ ad me non perti-
 „nent, & de quibus ne cogitaverim
 „quidem, per istos circiter quadraginta
 „articulos. Tertia ratio fuit, ne quem ex-
 „asperarem, aut exagitarem magis, cum
 „potissimum in diluendis criminibus, quæ
 „falso objecta sunt, non possit se homo
 „omnino modeste continere, & affecti-
 „bus temperare, *qui enim non offendit*
 „*in verbo, hic perfectus est vir:* mihi ta-
 „men temperavi, quantum potui, nam

L 5

„tra-

Sæcul. XVI.
A.C. 1570.

„tractata hæc fuerunt in Collegio Theo-
 „logorum, videlicet in Sabbatinis di-
 „sputationibus a Cunero Petri habitis,
 „necnon in concionibus a Godefrido
 „Leodio in Quadragesima apud Mino-
 „res dictis, ego semper tamen tacui, &
 „adhuc tacuissem, nisi Reverendissimis
 „Dominis aliter visum fuisset expedire
 „consolatus autem sum me hætenus
 „illa sententia sancti Leonis Papæ, quam
 „protulit de passione Domini: *Domine*
 „*elegit tacere, quando enim non potest uti-*
 „*liter responderi, tunc præstat tacere:* cogi-
 „tabam ergo hoc quoque pertinere ad
 „afflictionem justorum, & dicebam mihi
 „si bene fuit, debeo habere patientiam,
 „si male, Dominus remunerabitur, si
 „forte Dominus pro hac maledictione,
 „reddat mihi, prout ait David, bene-
 „dictionem.,

„Nunc autem videlicet undecimo
 „Aprilis die visum est Reverendissimis
 „Dominis Martino Rythovio Iprensi
 „Episcopo, Francisco Sonnio Bulcodu-
 „censi, & Cornelio Jansenio Gandavensi
 „expedire, ut aliquid hac de re vobis
 „dicerem, & meipsum explicarem, qua-
 „tenus hæc infamiae nota a me amove-
 „retur; nam dicebant, ubique constan-
 „tissime fama deferri, quod post obitum
 „Magistri nostri Tiletani Ravesteinii om-
 „nia denuo turbare, & innovare, &
 „hujus-

„hujusmodi articulos docere aggressus
 „fuerim: porro hoc quam falsum sit,
 „scitis, quin & unico argumento vobis
 „manifestissime declarabo. „

Sæcul. XVI.
 A.C. 1570.

„Scripsit mihi quidam Licentiatus,
 „me propemodum annis decem senior,
 „ex Gandavensi civitate passim illic hoc
 „proclamari: ego autem diligenter in-
 „spectis literis, & tempore, quo scriptæ
 „erant, cum prima lectione, quam post
 „mortem *Jodoci Ravestein* Tiletani fe-
 „ceram, collato comperi, tantum tres
 „dies intercessisse: ex quo videtis, non
 „potuisse istud nuntium tam subito il-
 „linc transferri, & literæ huc ad me
 „transmitti. „

„Plus, minusve viginti annis in hac
 „Schola *Lovaniensi* docui: nunc vero pro-
 „pter hunc tumultum decreveram, & a
 „lectione, & a disputationibus penitus
 „abstinere, ne major contentio nasce-
 „retur: hinc etiam, quando positiones
 „disputandæ mihi exhibebantur, si quid
 „hujusmodi haberent, jussi deleri, vel
 „si quid hujusmodi inter disputandum
 „tractaretur, tacui, ut silentio res tan-
 „dem sopiretur, qui enim præsidet di-
 „sputationibus, sedet quasi lepus cani-
 „bus expositus, nam alius trahit hinc,
 „alius illinc vellicat, nec semper fieri
 „potest, ut homo tam considerate re-
 „spondeat, ut omnibus placeat: quippe
 „aliqui

Sæcul. XVI. „aliqui aut non recte quæstionem intel-
A.C. 1570. „ligunt, aut male eam referunt, alii
 „sunt nimium Zelantes pro alterius sen-
 „tentia; hinc nascitur contentio, & sæpe
 „calumnia. „

„Ne tamen munus meum abdicarem,
 „aliæ rursus rationes prohibebant:
 „quia videlicet singuli de suo talento
 „rationem sunt reddituri: nec ille ex-
 „cusatur, qui talentum in terram fo-
 „derat, dicens: *sciebam, quia austerus*
 „*esses, & durus, &c.* secundo, quia,
 „sicut dicit S. Augustinus l. 22. de Ci-
 „vit. c. 23. *justus non debet ob maledicti,*
 „*aut calumniam ab impertiendis benefi-*
 „*ciis retardari.*

§. XXV.

*Bajus sigillatim ad singulos articulos
 respondens*

Absoluto hoc sermone artificiose con-
 cinnato Bajus omnes articulos per
 Bullam proscriptos discussit, ac præ-
 primis de illis, qui omnino erant falsi,
 ita agebat: „Hæc sine dubio falsa sunt,
 „& recte damnantur, sed non sunt mea,
 „nam hæc nunquam cogitavi, nec in li-
 „bris meis invenietis. *Ad articulos dubios,*
 „*& obscuros, qui non sunt in sensu ab ipso*
 „*intento intellecti, dixit: si tamen sci-*
 „*visssem, eorum occasione propter incon-*
 „*suetum modum in scholis loquendi, alii*
 „quos